

PLAN MOT DISKRIMINERING OCH FÖR LIKA RÄTTIGHETER

Förskolan Antilopen

Pedagogisk omsorg

Öppna förskolan

Läsåret 18/19

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

FÖRSKOLOR KLIPPAN VÄST

<i>STRÄVANSMÅL</i>	<i>SID 3</i>
<i>UPPDRAG</i>	<i>SID 4</i>
<i>DEFINITIONER</i>	<i>SID 5</i>
<i>UPPTÄCKA, UTREDA OCH ÅTGÄRDA</i>	<i>SID 6</i>
<i>DET FÖREBYGGANDE ARBETET</i>	<i>SID 7</i>
<i>DELAKTIGHET OCH ANSVAR</i>	<i>SID 8</i>
<i>MÅL, UTVÄRDERING OCH ANALYS - Förskola</i>	<i>SID 9</i>
<i>FÖRVÄNTANSDOKUMENT OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT</i>	<i>SID 10</i>
<i>INSATSER AV PEDAGOGISK OMSORG</i>	<i>SID 11</i>
<i>MÅL, UTVÄRDERING OCH ANALYS - pedagogisk omsorg</i> ...	<i>SID 12</i>
<i>FÖRÄLDRARÅD, KONTAKTPERSONER OMR VÄST</i>	<i>SID 13</i>
<i>BILAGOR</i>	<i>SID 14</i>

STRÄVANSMÅL

Arbetet med värdegrundsfrågor på förskolan ska lägga grunden för empati och för hur man beter sig mot varandra redan i tidig ålder. Barnen skall få vistas i en miljö där vi vuxna är förebilder och där vi ser varje barn utifrån deras möjligheter. På förskolan ska vi vara tydliga med att alla människor har lika värde oavsett kön eller etnicitet. Vi vill också uppmuntra och stärka barnens medkänsla och förmåga att leva sig in i andras situation.

Vi strävar efter att varje barn utvecklar:

- Öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar.
- Förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra.
- Sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman.
- Förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av kön, social eller etnisk bakgrund.

I förskolan stimulerar vi barnens samspel, hjälper dem att bearbeta konflikter, reda ut missförstånd, att kompromissa och att respektera varandra. Det är ett lärande som utvecklas successivt vartefter barnen växer och mognar.

I Läroplan för förskolan står det att förskolans verksamhet ska utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. ”Var och en som verkar inom förskolan ska främja aktning för varje människas egenvärde och respekten för vår miljö.

En viktig uppgift för verksamheten är att grundlägga och förankra de värden som vårt samhälle vilar på. Människolivets okränkbarhet, individens frihet och integritet, alla människors lika värde, jämställdhet mellan könen samt solidaritet med svaga och utsatta är värden som förskolan ska hålla levande i arbetet med barnen.”

Barn berättar inte alltid om kränkningar som de själva eller andra utsätts för. De tror att det är att skvallra. Men att berätta är inte att skvallra, det är att hjälpa.

I den dagliga verksamheten arbetar vi förebyggande mot kränkande behandling.

Kränkningar på förskolan kan yttra sig i att någon retas eller blir utfryst. Det är viktigt att vi pratar med barnen om detta och hittar bra sätt att förhålla oss till individen och gruppen. Det kan vara en stor omställning att lära sig att ta hänsyn till många barn i förskolan och att ingå i en grupp av mer eller mindre okända barn. Detta måste vi pedagoger i samarbete med hemmet hjälpa barnen med.

Det är också viktigt att du som förälder tar kontakt med förskolan om du får kännedom om att ett barn anser sig kränkt. Förskolans personal har tystnadsplikt och avslöjar inte varifrån informationen har kommit.

UPPDRAG: Likabehandlingsplan

UR SKOLLAGEN kap 14 a: **Likabehandling**

Från och med den 1 januari 2009 finns en **diskrimineringslagstiftning**. Denna lag har till ändamål att främja barns lika rättigheter samt motverka diskriminering på grund av **kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck samt ålder**.

UR SKOLLAGEN kap 6: **Plan mot kränkande behandling** (ingår i Likabehandlingsplanen). I förskolans arbete ingår att bedriva ett **målinriktat** arbete för att motverka kränkande behandling av barnen i förskolan. Förskolan ska genomföra **åtgärder som förebygger och förhindrar** alla kränkande behandlingar i förskolan.

För detta arbete ska det upprättas en plan mot de åtgärder som behövs för att förhindra att barn utsätts för kränkande behandling. **Planen ska innehålla de åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året.**

Utvärdering

En redogörelse för hur de planerade åtgärderna genomförts ska sedan tas in i efterföljande års plan.

Personal får inte utsätta ett barn för kränkande behandling. **Alla anställda** i förskolan som får kännedom om att ett barn ansett sig blivit utsatt för kränkande behandling i verksamheten är **skyldig att anmäla detta till förskolechef**. Anmälan ska **skyndsamt utredas** och **åtgärder ska vidtas** för att förhindra kränkande behandling i framtiden.

ANSVARIG:

Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen ålägger skall se till att det finns en **likabehandlingsplan** för varje enskild verksamhet. Planen ska syfta till att **främja barns lika rättigheter** oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, funktionshinder, könsöverskridande identitet eller uttryck, samt ålder och att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling.

I planen ska planerade åtgärder redovisas. Likabehandlingsplanen ska revideras varje år.

Barn och elevombudsmannen (BEO) övervakar 14 a kapitlet i skollagen och ska tillsammans med diskrimineringsombudsmannen (DO) arbeta för att motverka kränkningar, diskriminering och trakasserier av barn. DO utreder anmälningar om diskriminering och BEO utreder anmälningar om kränkande behandling som inte är diskriminering.

DEFINITIONER

Vad är mobbing? Begreppet har numera vidgats och syftar såväl på fysiska och psykiska handlingar så som uteslutning, ryktesspridning, tillmälen mm – och en gång räcker. Vi använder då istället begrepp som kränkning, diskriminering och trakasserier. Mobbing-begreppet avser återkommande kränkningar med ont uppsåt. En kränkning kan alltså ske omedvetet och utan ont uppsåt och som sagt – **en gång räcker**.

En viktig utgångspunkt är att den individuella upplevelsen och den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar.

Diskriminering är orättvis behandling eller missgynnande av en person på grund av följande grunder: kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning, ålder eller funktionsnedsättning.

En vuxen kan diskriminera ett barn, ett barn kan inte diskriminera en vuxen eller ett annat barn. Diskriminering förutsätter ett maktövertag hos den som diskriminerar.

Trakasserier är ett uppträdande som kränker ett barns eller en vuxens värdighet och som har ett samband med någon av de sju diskrimineringsgrunderna, t.ex. ett barn som blir retat för en etnisk tillhörighet eller religion.

Kränkande behandling är övergrepp eller ett uppträde som utan att vara diskriminering eller trakasserier, kränker en persons värdighet. Det är inte nödvändigt att den som kränker har ett ont uppsåt utan det är den som är kränkt som avgör vad som är kränkning.

Exempel på detta kan vara utanförskap eller att barnet blir retat för kläder, resor mm.

Kränkningar kan vara:

- Fysiska – t.ex. slag och sparkar.
- Verbala – t.ex. att någon retas eller säger dumma saker.
- Psykosociala – t.ex. att bli utanför.
- Text och bild – t.ex. teckningar.

Varje incident av kränkande behandling, som kommer till personalens kännedom, ska resultera i en reaktion från de vuxna på förskolan.

UPPTÄCKA, UTREDA OCH ÅTGÄRDA

All personal har skyldighet att agera vid ev kränkningar och måste ta del av förskolans likabehandlingsplan. Nyanställda och vikarier informeras av arbetslagsledare i samband med introduktionen på förskolan.

Arbetsgång vid kränkning

Vuxen gentemot barn:

1. I personalgruppen ska ett öppet klimat råda så att en anställd som funderar kring agerande som ev kan vara kränkande kan tas upp med berörd person och i personalgruppen.
2. Vid en kränkning ska detta **rapporteras till förskolechef omedelbart** samt **dokumenteras genom att en incidentblankett ifylls.**
3. Förskolechef ska utreda omständigheterna samt vidta skäliga åtgärder för att ev kränkningar ska upphöra. Vårdnadshavare informeras.
4. Om kränkningarna fortsätter ska även barn- och utbildningsförvaltningen (BUF) och arbetsmiljöverket kontaktas. Vidare kontaktas eventuellt polismyndigheten.

Mellan barn måste personalen vara lyhörd för minsta tendens och påtala att det är ett okamratligt beteende. Ge förslag på hur barnet kan bemöta på ett alternativt sätt. Om detta inte ger resultat:

1. Direkt och tydlig tillsägelse att **beteendet** inte är acceptabelt.
2. Allvarssamtal (samtal med barnet i enrum).
3. Samtal med alla inblandade.

Vid alla samtal (punkt 2 och 3) görs en anteckning och vårdnadshavare informeras eller deltar.

Ärendet betraktas avslutat när personal, berörda barn samt dess vårdnadshavare anser att kränkningen upphört.

FÖREBYGGANDE ARBETE PÅ FÖRSKOLAN ANTILOPEN

Gäller all personal och barn.

I arbetet mot mobbing och kränkande behandling har all personal inom förskolan lika stort ansvar. Varje vuxen måste ingripa vid varje tillfälle då något sker som innebär en kränkning av en annan person. Ett bra samarbete med barnens vårdnadshavare är en viktig del i det förebyggande arbetet.

Alla vuxna skall vara positiva förebilder och ge tydliga budskap.

OBS! Barn gör inte som vi säger, utan som vi gör!!!!

I förskolan vistas många barn och vuxna, det är en social arena där det är viktigt att vi visar varandra respekt och ödmjukhet. Att hjälpa varandra bli vår fulla potential!

Så här arbetar vi på förskolan Antilopen:

- *Vår förskola har olika arbetsgrupper som arbetar med systematiskt kvalitetsarbete. En grupp, Organisationsgruppen, har utvecklingen av värdegrundsarbetet som arbetsområde. De ansvarar tillsammans med arbetslagsledare och förskolechef för att information från möten, ev kurser och föreläsningar sprids i arbetslagen. Deras arbete är förebyggande och de fungerar som stöd och initiativtagare på förskolan i det konkreta arbetet på förskolan. Gruppen träffas ca 1gg/mån och har en representant med från varje avdelning.*
- *Plan mot kränkande behandling och diskriminering upprättas av Organisationsgruppen i början på varje läsår och antas i samråd med barnen och föräldraforum. Bygger på gjord utvärdering/analys/åtgärder för utveckling vid läsårsslut.*
- *En enkätundersökning utförs en gång om året. Enkäten är anpassad efter barnens ålder och sammanställs av Värdegrundsansvariga. Resultatet analyseras och man föreslår eventuella åtgärder. Resultat och åtgärder presenteras och diskuteras i arbetslag, barngrupp, föräldraråd och föräldramöte.*
- *På förskolorna finns en gemensam samsyn – Den magiska förskolan (se bifogad fil)*
- *Alla vuxna är uppmärksamma och arbetar med nolltolerans mot kränkande språk, ord och handling.*
- *Personalen på förskolan diskuterar fram ett gemensamt förhållningssätt gentemot barn och vuxna.*
- *All personal är uppmärksam på lärmiljöernas tillgänglighet för alla barn.*
- *Personalen utvärderar förskolemiljön för att alla ska kunna känna sig trygga och att undanskynda platser uppmärksammas.*
- *På förskolan arbetar vi dagligen med värdegrund och därutöver kontinuerligt med olika stödmaterial t ex StegVis, Snick o Snack samt rollspel.*
- *Vi har metoder för konflikthantering där vi uppmuntrar positiv förstärkning. Skilj på person och beteende. Användbara fraser: **Jag gillar dig men inte det du gjorde nu. Hur kan jag hjälpa dig att ställa tillrätta?***
- *På föräldraforum under höstterminen, med möjlighet till diskussion, skall vårdnadshavarna informeras om Plan mot kränkande behandling och diskriminering. Vid behov kan man även lyfta värdegrundsfrågor vid detta möte.*
- *Värdegrundsansvariga ansvarar för att arbetet med värdegrund och likabehandlingsplan utvärderas av barn, personal och föräldrar vid läsårets slut.*

DELAKTIGHET OCH ANSVAR

Barn

Barnen medverkar aktivt i arbetet med värdegrunden som är en stor del av Planen mot kränkande behandling och diskriminering. Vid läsårets början aktualiseras planen i det dagliga arbetet på förskolan.

Vårdnadshavare

I föräldraforumet ges föräldrarna möjlighet att vara delaktig i arbetsprocessen i framtagandet av planen. Planen kommuniceras med föräldrarna vid utvecklingssamtal och finns tillgänglig för föräldrar på samtliga avdelningar. Aktuell plan finns också på kommunens hemsida.

Personal

Likabehandlingsplanen tas fram av Värdegrundsansvariga och förskolechef, i samråd med barnen och föräldraforum. Den aktualiseras på varje förskola vid läsårets start. Dialog om planen sker med all personal.

Ansvar

Tillsammans ska vi skapa en miljö där alla känner sig delaktiga och visar respekt för varandra, genom att alla barn och alla vuxna känner ett gemensamt ansvar i det förebyggande arbetet. **Det faktiska ansvaret har alla som verkar på förskolan.**

Förskolan Antilopen – 2018/19

Mål:

- Implementera och konkretisera samsynen – Vår magiska förskola
- Utveckla lärmiljöerna så att de främjar trygghet och trivsel

Kartläggning (respektive avdelning fyller i och lämnas till förskolechef senast 1/10-2017)

Förebyggande åtgärder/metoder:

Hela förskolan

Implementera den gemensamma samsynen – En magisk förskola

Kollegialt lärande

Aktuellt projekt

Gemensamt trygghetsarbete - hitta, analysera och förebygga de platser som barnen upplever som otrygga.

Avdelningens egna metoder:

Resultat/utvärdering:

Analys:

Åtgärder:

FÖRVÄNTANSDOKUMENT OCH FÖRHÅLLNINGSSÄTT I DIALOG MED BARNEN

Som en del i värdegrundsarbetet arbetar vi dagligen efter ledstjärnor i den pedagogiska verksamheten.

Våra ledstjärnor är: trygghet, respekt, ansvar, empati och lust att lära.

*Utifrån våra ledstjärnor har vi tillsammans med barnen i gjort **kompisregler** som utgår från den gyllene regeln "Var mot andra som du vill att de ska vara mot dig"*

KOMPISREGLER, BARNGRUPP 3-5 ÅRINGAR

- *Säga snälla ord till varandra*
- *Trösta och ta hand om varandra*
- *Hjälpa varandra*
- *Ingen ska behöva känna sig ensam*

KOMPISREGLER, BARNGRUPP 1-2 ÅRINGAR

- *Vi delar med oss till varandra*
- *Alla får vara med*
- *Vi tar hand om varandra*

Om reglerna inte följs:

1. *Vi säger ifrån till varandra: nej/stopp/jag vill inte!*
2. *Vi ber en personal om stöd eller personal ingriper. För det mesta räcker det med en vänlig uppmaning eller något avledande. Skilj på sak och person: "X blir ledsen när du gör så"*
3. *Personalen tar de barn som är berörda avsides och låter var och en berätta sin syn på händelsen. Barnen får tillsammans med personalen bestämma en lösning som ger en vinna-vinna-situation som båda kan acceptera. Barnen har ofta bra lösningar att komma med. Det innebär också viktigt lärande träning i samarbete och kompromissande*

Insatser av dagbarnvårdarna

För att förebygga att kränkande behandling uppstår vill vi utveckla vår sociala miljö så att trygghet och gemenskap stärks.

- Dagbarnvårdarna ansvarar för att varje barn tillsammans med sina föräldrar får en god introduktion i verksamheten genom: välkomstbrev, introduktionssamtal förälder – personal, inskolning och uppföljningssamtal.
- Dagbarnvårdarna har fortlöpande samtal med förälder om barnets dag vid lämning och hämtning.
- Utvecklingssamtal erbjuds föräldern till varje enskilt barn en gång per läsår.
- Dagbarnvårdarna ansvarar för att alla barn, varje dag, blir sedda och hörda.
- Dagbarnvårdarna ansvarar för att samspel mellan alla som möts i verksamheten utmärks av respekt och förtroende. Alla ska ha rätt till att vara sig själv och känna att de duger som de är. Detta gör vi genom att vara bra förebilder, uppmuntra, stötta och finnas till hands för barnen.
- Dagbarnvårdarna arbetar för att alla barn utvecklar medkänsla och vilja att hjälpa varandra.
- Dagbarnvårdarna uppmuntrar barnen till positiv beröring, såsom att våga hålla en kompis i handen och sitta i en trygg famn.
- Dagbarnvårdarna belyser barns inflytande och tydliggör begreppet demokrati.
- Dagbarnvårdarna planerar aktiviteter så att alla ska få större möjlighet att komma till tals och därmed få ökat inflytande.

När det trots allt sker:

- Dagbarnvårdarna ansvarar för att uppmärksamma och stoppa kränkande behandling direkt när det uppstår.
- Dagbarnvårdaren som uppmärksammat händelsen har ansvar för att hjälpa barnet att förstå att de gjort fel, kan se sin egen roll i händelsen och vid behov kunna säga förlåt, allt utifrån sin egen mognadsnivå. Dagbarnvårdarna ansvarar också för att information om händelsen förs vidare till vårdnadshavarna.
- Dagbarnvårdarna ansvarar för att ta fram arbetsmetoder för att återskapa ett bra klimat mellan barnen.
- Vid grövre eller upprepade kränkningar anmäls händelserna direkt till rektor/förskolechef och dokumenteras.

Så här gör vi vid grövre eller upprepade kränkningar

- Dagbarnvårdaren gör en anmälan till rektor/förskolechef
- Dagbarnvårdaren och rektor/förskolechefen undersöker – utreder
- Beslut om åtgärder av berörda och rektor
- Allt dokumenteras av dem som arbetade med händelsen
- Dokumentation lämnas till och sparas hos rektor
- Om det är kränkningar vuxen – barn lämnas ärendet till rektor.

Pedagogisk omsorg - kartläggning - 20181103

Mål:

- Respektera och förstå egna och andras känslor
- Vänta på sin tur så alla kommer till tals
- Alla är vi olika med lika värde.

Kartläggning:

En trygg grupp som visar stor gemenskap. Där alla barnen gärna vill vara den som pratar och berättar men som behöver träna på att lyssna på varandra.

Turtagning är svårt att ta till sig.

Ibland är det svårt för barngruppen att se skillnad mellan sina och andras känslor.

Förebyggande åtgärder/metoder:

- Vara en hjälpare hand så att alla kan komma till tals och känner sig delaktiga i verksamheten och att de får sina behov och intressen respekterade och tillgodosedda.
- Att ha ett förhållningssätt till barnen så de kan uppleva sitt eget och andras värde. Att vara närvarande med barnen och föra dialoger med dem.
- Träna på turtagningslekar och spela spel.

Resultat/utvärdering:

Analys:

Åtgärder:

DISKUTERAS PÅ FÖRÄLDRAFORUM:

Som barn på förskolan vill vi att:

- *Du ska känna dig trygg och tycka om att vara på förskolan*
- *Du ska lära dig att använda ett språk så att du kan förklara vad du vill, känner och kan.*
- *Du ska använda leksaker och material så att du och andra har roligt och att ni lär er nya saker.*
- *Du ska få använda och utveckla din nyfikenhet och lära dig många nya saker*

Som barn på Förskolan kan du förvänta dig följande av oss vuxna:

- *Att vi möter dig på ett trevligt och respektfullt sätt.*
- *Att vi stödjer och uppmuntrar dig till lek och lärande med andra barn.*
- *Att vi ser till att lärandet blir lustfyllt och stimulerande utifrån dina intressen och förmågor.*
- *Att vi hjälper dig att träna hänsyn till andra, att lösa konflikter och kompromissa.*
- *Att vi tillsammans utveckla känslan för att förskolan är till för alla och hjälps åt.*

Personalen önskar att föräldrar:

- *Visar intresse för barnens vardag i förskolan och kan titta runt, ta del av dokumentation och byta några ord med personalen ibland (betyder så mycket för ditt barn men vi förstår att man inte hinner varje dag)*
- *Frågar om det är något man undrar över.*

Föräldrars förväntningar på personalen:

- *Att personalen visar personligt engagemang för varje enskilt barn och ser dess behov*
- *Att det finns en pedagogisk tanke i verksamheten som utvecklar barnens lärande*
- *Att man som vårdnadshavare får vara delaktig i verksamheten*
- *Att det finns en öppen dialog där personalen berättar vad som hänt under dagen och kontaktar vårdnadshavare vid behov*
- *Att barnen får utevistelse varje dag som stimulerar till rörelse och lek*

KONTAKTPERSONER

Som förälder kontaktar du i första hand ditt barns mentor och avdelningspersonal.

Förskolechef: Maria Tobiasson

Arbetslagsledare: Carolina Engwall, Maria Petersson

Organisationsgruppen: en representant från varje avdelning

Pedagogisk omsorg: Susanne Koch, Anne Mårtensson, Lena Söholm

Vår magiska förskola

Antilopens förskola

Öppenhet – professionalitet - engagemang

Vi har ett FÖRHÅLLNINGSSÄTT:

- som är tillåtande och välkomnande. Vi lär av varandra och ger positiv feedback – här vågar man göra fel.
- där alla barn är allas!
- där vi ser, tar tillvara och lyfter fram allas starka sidor.
- där vi vuxna är medupptäckare och inspiratörer.
- där vi kompletterar varandra

Vi har ett utforskande ARBETSSÄTT

- där vi använder oss av barnens intresse, fantasi och kreativitet.
- där pedagogerna ställer didaktiska frågor. Vad, hur och varför?
- där vi använder oss av pedagogisk dokumentation som verktyg för att få syn på barnens och verksamhetens utveckling.
- där arbetssättet anpassas hela tiden för att fungera med de olika barnens behov.
- där vi arbetar med problemlösning såväl enskilt som i grupp.
- där pedagogerna är lyhörda, lyssnande, härvarande, uppmärksamma, aktiva och tillåtande.
- där delaktighet och inflytande är en viktig del.
- där vi arbetar i projekt med barnen.
- Där vi vill ta tillvara på alla möjligheter till att gå i dialog med barnen.

Vi har en LÄRMILJÖ som är:

- Inbjudande
- Tillgänglig
- Väcker barnens nyfikenhet och lust att utforska
- Föränderlig
- Utmanar de 100 språken.

Pedagogen möter barnens upptäckter och.....

- Undervisar
- Utforskar
- Stimulerar
- Utmanar

.....TILLSAMMANS MOT EN MAGISK FÖRSKOLA

